

Dinas a Sir Abertawe

**Cofnodion Cyfarfod y Pwyllgor Cyflawni
Corfforaethol Newid yn yr Hinsawdd**

**Cyfarfod Aml-Leoliad - Ystafell Gloucester, Neuadd y Ddinas /
MS Teams**

Dydd Llun, 20 Mawrth 2023 am 5.30 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd N L Matthews (Is-Gadeirydd) fu'n llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

A J O'Connor
S E Keeton
O G James

Y Cyngorydd(wyr)

S J Rice
H Lawson

Y Cyngorydd(wyr)

C R Doyle

Hefyd yn bresennol:

Y Cyngorydd C Anderson
Y Cyngorydd D H Hopkins

Aelod y Cabinet dros Gymunedau
Dirprwy Arweinydd y Cyngor/Aelod y Cabinet dros
Wasanaethau a Pherfformiad Corfforaethol

Swyddog(ion)

Mark Wade
Chris Williams
Geoff Bacon
Jeremy Davies
James Beynon
Caritas Adere
Kristy Tillman
Rachel Lewis
Jeremy Parkhouse

Pennaeth Tai ac Iechyd y Cyhoedd
Pennaeth y Gwasanaethau Masnachol
Pennaeth y Gwasanaethau Eiddo
Arweinydd Grŵp Parciau a Glanhau
Rheolwr Categori Caffael
Gweithrediaeth Gyfreithiol
Rheolwr y Prosiect
Rheolwr y Prosiect
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): A S Lewis a/ac K M Roberts

---

33 Derbyn datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

34 Cofnodion:

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion y Pwyllgor Cyflawni Corfforedig Newid yn yr Hinsawdd a gynhaliwyd ar 20 Chwefror 2023 a'u llofnodi fel cofnod cywir.

35 **Caffael a'r Agenda Sero Carbon Net.**

Cyflwynwyd adroddiad gan Chris Williams, Pennaeth y Gwasanaethau Masnachol, gyda chefnogaeth gan Jeremy Davies, Arweinydd Grŵp - Parciau a Glanhau a James Beynon, Rheolwr Categori - Gwasanaethau Masnachol, a oedd yn darparu trosolwg o gaffael a'i weithgarwch datblygu mewn perthynas â'r agenda Carbon Sero Net.

Roedd yr adroddiad yn amlinellu'r wybodaeth gefndir mewn perthynas â chaffael, rheolau a rheoliadau caffael a swyddogaethau caffael.

Roedd yr adroddiad hefyd yn tynnu sylw at gynaliadwyedd a'r agenda Carbon Sero Net yng nghontractau'r cyngor. Ychwanegwyd bod y cyngor wedi ymrwmo i gyrraedd Carbon Sero Net, ac roedd eisoes amryfal enghreifftiau o faterion o'r fath ac effaith amgylcheddol y cyngor yn cael eu hystyried o ran eu gweithgarwch masnachol, a ddarparwyd. Roedd dwy ffordd allweddol y gellid lleihau effaith y cyngor ar yr amgylchedd: -

- 1) Ar y cam manyleb, e.e. nodi'r angen am gerbyd trydan yn hytrach na cherbyd diesel.
- 2) Neu fel arall, drwy ychwanegu marciau ansawdd sy'n gwobrwyo gweithgareddau lleihau carbon cwmni. Roedd yr ail elfen yn newydd ac yn cael ei harchwilio gan Llywodraeth Cymru a CLILC i ddeall y ffordd orau o gyflawni hyn.

Dywedwyd bod nifer o ffyrdd y gallai'r cyngor ehangu ei ffocws ar leihau effaith y cyngor ar yr amgylchedd ac roedd y ffyrdd hyn yn cael eu hystyried yn unol ag amcanion canlynol y Cabinet y cytunwyd arnynt:

- Integreiddio ymagwedd y cyngor at werth cymdeithasol, bioamrywiaeth a'r amgylchedd naturiol ymhellach yn unol â'u hegwyddorion allweddol a chyda rhaglen beilot y cyngor yn adolygu'r mater hwn
- Ymchwilio i sut y gellid mesur ôl troed carbon contract, gan weithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu offeryn o'r fath.
- Cynyddu'r defnydd o atebion sy'n seiliedig ar natur lle bo'n briodol.

Ychwanegwyd bod y cyngor wedi dechrau ar raglen beilot ei hun i adolygu sut y gellid ehangu'r gwaith mae'n ei wneud yn y maes pwysig hwn ymhellach ac felly gyfrannu at agenda newid yn yr hinsawdd y cyngor. Roedd Atodiad 2 yn darparu 'Offeryn Cofnodi Gwerth Cymdeithasol' drafft ac roedd yn seiliedig ar drafodaethau â chydweithwyr ar draws y cyngor. Bwriedid iddo hwyluso a gwella'r ffocws ar werth cymdeithasol mewn contractau a darparu fformat ar gyfer dal a chofnodi arfer da a chyflawni ymrwymadau a wnaed yng nghynllun Carbon Sero Net y cyngor.

Roedd tri phrosiect peilot yn profi'r offeryn gwerth cymdeithasol ar hyn o bryd. –

- Fframwaith y Gwasanaethau Parciau ar gyfer cyfarpar iard chwarae.
- Prosiect y Gwasanaethau Adeiladau Corfforaethol ar gyfer Ysgol Gyfun Gymraeg Bryn Tawe - prosiect adnewyddu a chodi adeilad newydd ar gyfer yr ysgol.
- Adnewyddu rhaglen/fframwaith cymorth tai'r Gwasanaethau Cymdeithasol.

Darparwyd rhagor o fanylion ynghylch y rhaglen beilot gan swyddogion a gyfeiriodd at Atodiad 3 - Datganiadau Dull.

Trafododd y pwyllgor y canlynol: -

- Amodau tywydd eithafol a microblastigion sy'n gollwng o arwynebau "arllwys gwlyb" yn effeithio ar ddatblygiadau lleoedd chwarae.
- Datblygu manylebau caffael i fod yn llai cymhleth sy'n caniatáu i gontractwr lleol llai gyflwyno cais am gontractau a sut roedd swyddogion wedi bod yn mynd i'r afael â'r mater hwn trwy ddarparu rhagor o gydbwysedd.

Dywedodd y Cyngorydd D H Hopkins, Dirprwy Arweinydd y Cyngor/Aelod y Cabinet dros Wasanaethau a Pherfformiad Corfforaethol fod y cyngor yn awyddus i ddatblygu cadwyn gyflenwi agored, a fyddai'n cynnwys cwmnïau lleol, gan roi hwb i'r economi leol, sy'n destun cyfyngiadau caffael.

Penderfynwyd: -

- 1) Cymeradwyo'r cyfeiriad teithio a wnaed
- 2) Darparu adroddiad ysgrifenedig mewn perthynas â'r ffaith bod amodau tywydd eithafol a microblastigion sy'n gollwng o arwynebau "arllwys gwlyb" yn effeithio ar ddatblygiadau lleoedd chwarae.
- 3) Dosbarthu pecyn cymorth CLILC i'r pwyllgor.

36 Cynllun Gwaith

Cyflwynodd yr Is-Gadeirydd y cynllun gwaith diweddaredig ar gyfer 2022-23 'er gwybodaeth'.

Daeth y cyfarfod I ben am 6.20 pm

Cadeirydd